

Lars Tornstam (1934 - 2016)

Bron: <https://reasonandmeaning.com/2017/08/07/summary-of-lars-tornstam-on-gerotranscendence/>

- Zweed
- Gerontoloog
- Gerotranscendentietheorie
- Psychosociale ontwikkeling

Bronnen: Ontwikkelingspsychologie
(Monks)
ChatGPT

Onderzoek

Onderzoek (literatuurstudie) naar de levensbeschouwelijke ontwikkelingsprocessen bij het ouder worden

Conclusie:

De gerotranscendentietheorie helpt ons begrijpen hoe mensen ouder worden. Het idee erachter is dat naarmate mensen ouder worden, ze niet alleen fysiek ouder worden, maar ook veranderen op een dieper niveau. Ze kunnen een soort spirituele groei ervaren, wat betekent dat ze anders gaan denken over het leven en hun plaats daarin.

De theorie beschrijft **3 fasen**:

- In de 1ste fase kunnen mensen zich wat terugtrekken en meer nadenken over hun leven.
- In een 2de fase voelt men zich meer verbonden met de natuur en andere mensen. Men kan kunst en schoonheid meer waarderen.
- In een 3de fase begrijpt men beter wat het betekent om oud te zijn en voelt men zich meer in vrede.

De gerotranscendentietheorie biedt ingangen om het idee van 'ontwikkeling' bij het ouder worden opener en onbepaelder op te vatten dan in traditionele retrospectieve 'stadia'-theorieën. Op die manier doet men recht aan zowel persoonsgebonden als sociale en maatschappelijke beïnvloedende factoren.

Visualisatie Gerotranscendentietheorie

Rust (vrede) vinden in het ouder worden

Zich meer terugtrekken en nadenken over het leven

Verbondenheid met de natuur en andere mensen.
Sterkere waardering van kunst en schoonheid.

Koppeling met de verschillende zorgcontexten

De gerotranscendentietheorie heeft bijgedragen aan een meer **holistische** benadering van de zorg voor oudere individuen. Enkele manieren waarop deze theorie van invloed kan zijn op de zorg voor **ouderen**.

● Meer nadruk op psychosociale en spirituele behoeften

Zorgverleners moeten aandacht besteden aan de emotionele en spirituele behoeften van ouderen, naast hun fysieke gezondheid. Dit kan betekenen dat er ruimte wordt gemaakt voor reflectie, zingeving, spirituele activiteiten ...

● Individueel afgestemde zorg:

Aangezien de ervaring van de gerotranscendentie voor elk individu anders is, zegt deze theorie dat zorg op maat noodzakelijk is.

● Ondersteuning voor kunst en cultuur:

Aangezien de theorie wijst op een grotere waardering voor kunst en schoonheid bij ouderen, kunnen zorginstellingen activiteiten en programma's aanbieden die ouderen in staat stellen kunst en cultuur te ervaren; kunstworkshops, culturele evenementen...

● Empowerment van ouderen:

Zorgverleners kunnen ouderen aanmoedigen om actief betrokken te blijven bij de beslissingen over hun zorg en levensstijl. Het bevorderen van autonomie en keuzevrijheid kan bijdragen aan de ontwikkeling van een gevoel van innerlijke rust.

● Ondersteuning van geestelijke gezondheid:

Aangezien ouderen in de verschillende fasen verschillende emotionele en psychologische uitdagingen kunnen ervaren, is het belangrijk om psychologische en geestelijke gezondheidszorg te bieden wanneer dat nodig is.

Enkele koppelingen met agogisch handelen en kwaliteitsvol handelen

Het model legt de nadruk op het overstijgen van het tegemoet komen aan fysieke noden en ondersteuning van ouderen, en kijkt naar de **mens in zijn totaliteit** waarbij spirituele en culturele beleving een accent krijgt. (LPD 1)

Veranderingen die ouderen ervaren in het ouder worden en hoe men binnen die veranderingen evolueert, is individueel verschillend. Dit beklemtoont de visie van vandaag op zorg; het belang van de **zorgrelatie** waarbij de cliënt centraal staat. (LPD 5, LPD 14 en LPD 3)

Het model vestigt de aandacht op het nagaan van mogelijkheden (interesses) naar **ontspanning en activiteiten in culturele en spirituele domeinen** bij ouderen. (LPD 22)

Het model zet het bevorderen van empowerment en zelfredzaamheid en het bieden van psychosociaal welbevinden in the picture binnen het professioneel agogisch handelen. (LPD 5 en LPD 20)